

Godkjent i representantskapets møte 17. mars 2022

Protokoll fra representantskapets møte 23. februar 2022

Til stede:

Representantskapet: Julie Brodtkorb (leder), Marianne Aasen, Harald Espedal, Mathias H. Furevik, Gjermund Hagesæter, Line Henriette Holten, Tord Hustveit, Alf E. Jakobsen, Martin Kolberg, Per Botolf Maurseth, Tom Henning Slethei, Morten Sjøberg og Lars Tvette

Forfall: Eli Hovd Prestegården og Eirin Sund

Fra hovedstyret: Øystein Olsen og Øystein Børsum. De ansattes representanter Mona Sørensen og Truls Oppedal

Fra tilsynssekretariatet: Jan Frode Jakobsen, Randi Almås, Peter Grutle, Kristian Magnus Langseth, Anne Gullhagen Larsen, Mats Pedersen og Lise Taylor

Fra Norges Bank: Birger Vikøren (sak 4-37), Bjarne Gulbrandsen (sak 4-37), Kyrre Nilsen (sak 4-37), Jan Thomsen (sak 4-37), Trond Grande (sak 7, 12, 18-19, 22-28, 31-33), Carine Smith Ihenacho (sak 7, 18-20, 28), Ørjan Agdesteen (sak 12, 15, 22-24, 34, 36), Alexander Behringer (sak 8, 20-21), Jane Haugland (sak 7-8, 18, 22-24, 34-35), Elin Berg (sak 7, 18-20, 28), Kirsten Steinberg (sak 7, 18, 20-21, 35, 37), Steinar Guribye (sak 8), Aase Løne (sak 8), Torbjørn Hægeland (sak 13), Steinar Årdal (sak 13), Olav Bø (sak 14, 29-30, 36), Anders Svør (sak 14, 30), Christian Slinning (sak 18), Runar Malkenes (sak 23-24) og Per Gunnar Bull Karlsen (sak 29, 36)

Fra Deloitte AS: Henrik Woxholt (sak 12-14, 19, 23-24) og Roger Furholm (sak 12-14, 19, 23-24)

Fra Mercer: Andreas Thorsen (sak 7), Manish Solanki (sak 7) og Given Chanetsa-Mazarura (sak 7)

Møtetid: kl. 09:00 – 15:20

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

Leder av representantskapet orienterte innledningsvis om at hun og nestleder i representantskapet er invitert til et møte 13. mai 2022 med Sverdrup-utvalget, som skal vurdere langsiktige perspektiver for Statens pensjonsfond utland. Utvalget har bedt om representantskapets perspektiver, herunder eventuelle tanker om hvordan sentrale problemstillinger i mandatet kan påvirke representantskapets evne til å utføre sine tilsynsoppgaver. Videre ba leder i representantskapet, etter innspill fra et representantskapsmedlem, Norges Bank reflektere rundt mandatet til utvalget som vurderer finanstilsynsloven og Finanstilsynets virksomhet i et senere møte i representantskapet.

4/2022   **Protokoll fra representantskapets møte**

Saksdokument: Protokoll fra representantskapets konstituerende møte 20. januar 2022

Vedtak: **Representantskapet godkjenner protokollen fra representantskapets møte 20. januar 2022.**

5/2022 **Tilsynsarbeidet i 2021**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 10. februar 2022 om tilsynsarbeidet i 2021

Vedtak: **Representantskapet tar orienteringen om det løpende tilsynsarbeidet i 2021 til etterretning. Representantskapet tar til etterretning at Riksrevisjonen ønsker å vente med en eventuell gjennomgang av retningslinjene for informasjonsutveksling til utredningen om lov om Riksrevisjonen foreligger høsten 2023.**

6/2022 **Representantskapets ressursbruk i 2021**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 10. februar 2022 om representantskapets ressursbruk

Representantskapet stilte bl.a. spørsmål til direktør for tilsynssekretariatet om bemanningen i sekretariatet er tilstrekkelig. Direktøren svarte at han ikke ser behov for å øke bemanningen på nåværende tidspunkt. Han understreket samtidig betydningen av fortsatt å kunne innhente/kjøre ekstern spisskompetanse ved behov.

Vedtak: **Representantskapet tar oppsummeringen av ressursbruken for representantskapet, tilsynssekretariatet og ekstern revisor for 2021 til etterretning.**

7/2022 **Tilsynsgjennomgang om operasjonell risikostyring i Norges Bank**

Saksdokument: A. Brev fra tilsynssekretariatet 17. februar 2022 om tilsynsgjennomgang om operasjonell risikostyring i Norges Bank
B. Rapporten «Norges Bank Operational Risk Review» datert 31. januar 2022 fra Mercer
C. Norsk oversettelse av sentrale deler av rapporten

Representanter fra Mercer presenterte rapporten og svarte på spørsmål fra representantskapet. Spørsmålene gjaldt bl.a. hvor mange år det er normalt å bruke på å dekke samtlige temaer i revisjonsplanen for internrevisjonen og ev. problemstillinger knyttet til innsideinformasjon ved lydopptak av samtaler med ekspertnettverk. Representantskapet stilte også spørsmål om sammenligningsgrunnlaget til Mercer, og hvilke funn som

anses som de alvorligste. Representantskapet imøteser hovedstyrets vurderinger av Mercers anbefalinger.

Vedtak: **Representantskapet tar vurderingene i tilsynsgjennomgangen om operasjonell risiko i Norges Bank til etterretning. Rapporten oversendes hovedstyret og representantskapet ber om en vurdering av anbefalingene som framkommer i rapporten.**

8/2022 **Ansattvalgte medlemmer i hovedstyret**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 11. februar 2022 med vedlegg

Det ble holdt en presentasjon av hhv. hovedstyret ved sentralbanksjefen og de ansattes organisasjoner ved Mona Sørensen om forslag til ny valgordning for ansatterepresentasjon til Norges Banks hovedstyre. Deretter svarte sentralbanksjefen, visesentralbanksjefen og de ansattes organisasjoner på spørsmål fra representantskapet om bl.a. bakgrunnen for endringen, historikken, og hvordan de foreslåtte valgordningene sikrer at både de organiserte og uorganiserte blir best mulig ivaretatt.

Etter spørsmålsrunden ble det en drøftelse kun i representantskapet (de andre deltakerne, med unntak av tilsynssekretariatet, forlot møterommet). Det ble en meningsutveksling, bl.a. om at spørsmålet må sees i sammenheng med ledelsens holdning til fagforeningene i banken, og at det vil være uheldig med en valgordning hvor kun de fagorganiserte kan stemme og stille til valg. Videre ble det bl.a. etterlyst en presis tolkning av ordlyden «av og blant de ansatte» i sentralbanklovens § 2-3 (2). Det ble gitt uttrykk for at faktagrunnlaget bør styrkes før representantskapet konkluderer i saken.

Vedtak: **Representantskapet ber hovedstyret oversende en beskrivelse av Norges Banks gjeldende holdning til fagforeningene i banken. Videre ber representantskapet tilsynssekretariatet innhente en autoritativ vurdering av tolkningen av ordlyden «av og blant de ansatte» i sentralbanklovens § 2-3 (2).**

Representantskapet anser det som viktig at ledelsen i banken og fagforeningene kommer til en enighet om ordningen for ansattes representasjon i hovedstyret. Ut fra gjeldende holdning til fagforeninger i Norges Bank og den autoritative vurderingen av tolkningen av ordlyden «av og

blant de ansatte» i sentralbanklovens § 2-3 (2), ber representantskapet hovedstyret behandle saken på nytt.

9/2022 **Forslag til plandokument for 2022-2024 og status for tiltak gjennomført i 2021 og forslag til tiltaksplan for 2022**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 9. februar 2022 om nytt plandokument m.m. med vedlegg

Vedtak: **Representantskapet vedtar plandokument for perioden 2022-2024 og tiltaksplan for 2022. Statusgjennomgang av tiltak gjennomført i 2021 tas til orientering.**

10/2022 **Kompetanseplan for representantskapet**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 2. februar 2022 om kompetanseplan for representantskapet med vedlegg

Det ble stilt spørsmål knyttet til deltakelse på kurs, og representantskapet ba tilsynssekretariatet utarbeide retningslinjer for kursdeltakelse for medlemmer i representantskapet.

Vedtak: **Representantskapet gir sin tilslutning til kompetanseplanen og ber tilsynssekretariatet planlegge konkrete aktiviteter i tråd med det som er foreslått.**

11/2022 **Plan for tilsyn i 2022 – forslag til undersøkelser, tilsynsgjennomganger og attestasjonsoppdrag**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 8. februar 2022 om plan for tilsyn i 2022 – forslag til undersøkelser, tilsynsgjennomganger og attestasjonsoppdrag

I forbindelse med prosjekt om ekstern forvaltning, ga representantskapet bl.a. uttrykk for at det kan være relevant å se på hensynet til sikkerhet, og hvordan forventningsdokumentene blir fulgt opp gjennom de eksterne forvalterne.

Vedtak: **Representantskapet godkjenner plan for tilsyn i 2022 – forslag til undersøkelser, tilsynsgjennomganger og attestasjonsoppdrag. Representantskapet legger vekt på at det er tilstrekkelig rom for fleksibilitet i arbeidet, slik at framgangsmåten for det konkrete prosjektet kan tilpasses. Tilsynssekretariatet gis fullmakt til å innhente ev. bistand fra eksterne kompetansemiljøer innenfor vedtatte budsjetterammer.**

12/2022 **Revisjonsrapport 2021 fra Deloitte AS**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 11. februar 2022 vedlagt revisjonsrapport 2021 fra Deloitte

Denne saken ble behandlet etter sak 23 og 24 om årsrapporten til hhv. Norges Bank og forvaltning av SPU 2021. Deloitte innledet og svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. hvorfor periodiseringsfeilen knyttet til prestasjonsbasert lønn ikke ble oppdaget tidligere.

Vedtak: **Representantskapet tar revisjonsrapporten til etterretning. Revisjonsrapporten oversendes hovedstyret for behandling.**

13/2022 **Attestasjonsoppdrag vedrørende statens konti i Norges Bank**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 11. februar 2022 vedlagt attestasjonsuttalelse fra Deloitte

Vedtak: **Representantskapet tar attestasjonsuttalelse om statens konti i Norges Bank for 2021 til etterretning. Attestasjonsuttalelsen oversendes Finansdepartementet.**

14/2022 **Attestasjonsoppdrag vedrørende statsgjeldsforvaltningen**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 11. februar 2022 vedlagt attestasjonsuttalelse og rapport om faktiske funn fra Deloitte

Vedtak: **Representantskapet tar den årlige attestasjonsuttalelsen om statsgjeldsforvaltningen til etterretning. Attestasjonsuttalelsen oversendes Finansdepartementet.**

15/2022 **Godtgjørelse til ekstern revisor for 2021**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 11. februar 2022 vedlagt brev om revisjonshonorar for 2021 fra Deloitte

Vedtak: **Representantskapet godkjenner godtgjørelse til Deloitte AS for revisjon av Norges Banks årsregnskap for 2021 med 11 180 000 kroner og forenklet revisjon av kvartalsregnskaper 2021 med 785 000 kroner eksklusiv merverdiavgift.**

16/2022 **Protokoller fra hovedstyrets møter**

Saksdokument: Protokoll fra hovedstyrets møter 24. november 2021, 17. desember 2021 og 26. januar 2022

I forbindelse med denne saken orienterte Øystein Olsen kort om håndteringen av overgang til ny sentralbanksjef.

Vedtak: **Representantskapet har ingen merknader til protokollen fra hovedstyrets møter 24. november 2021, 17. desember 2021 og 26. januar 2022.**

17/2022 **Protokoller fra møter i komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet**

Saksdokument: Protokoll fra komitémøtene 3. og 26. november 2021, 7. og 15. desember 2021 og 11. januar 2022

Vedtak: **Representantskapet tar til orientering protokollen fra møtene i komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet 3. og 26. november 2021, 7. og 15. desember 2021 og 11. januar 2022.**

18/2022 **Tilsynsgjennomgang krisehåndtering covid-19 – svar fra hovedstyret**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 1. februar 2022 om tilsynsgjennomgang – krisehåndtering covid-19

Sentralbanksjefen innledet, og bekreftet på spørsmål fra representantskapet at en felles overordnet risikovurdering for hele Norges Bank vil inkluderes i den årlige risiko- og internkontrollrapporten. Representantskapet imøteser å behandle denne rapporten i marsmøtet.

Vedtak: **Representantskapet tar til etterretning hovedstyrets svar på tilsynsrapporten om Norges Banks håndtering av covid-19-pandemien.**

19/2022 **Attestasjonsoppdrag om risikostyring og kontroll i unoterte eiendeler for SPU – svar fra hovedstyret**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 14. februar 2022 om attestasjonsoppdrag om risikostyring og kontroll i unoterte eiendeler for SPU vedlagt brev fra hovedstyret

Visesentralbanksjef Øystein Børsum ga en kort innledning om saken.

Vedtak: **Representantskapet tar hovedstyrets merknader til rapport om risikostyring og kontroll knyttet til grundig gjennomgang (due diligence) i forkant av den enkelte investering i unoterte eiendeler for SPU, til etterretning. Et utdrag av innholdet i hovedstyrets svar vil bli gjengitt i representantskapets rapport til Stortinget for 2021.**

20/2022 **Etterlevelse av rammeverk for hvitvasking og terrorfinansiering – oppfølging av rapport fra representantskapet**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 10. februar 2022 om etterlevelse av rammeverk for hvitvasking og terrorfinansiering

Vedtak: **Representantskapet tar til etterretning hovedstyrets oppfølging av tilsynsrapporten om Norges Banks etterlevelse av rammeverk for hvitvasking og terrorfinansiering.**

21/2022 **Kontrolltiltak arbeidsavtale – daglig leder av NBIM**

Saksdokument: A. Brev fra hovedstyret 10. februar 2022 om kontrolltiltak arbeidsavtale – daglig leder av NBIM
B. Brev fra tilsynssekretariatet 11. februar 2022 om oppfølging av arbeidsavtalen

Sentralbanksjefen innledet, og svarte på spørsmål fra representantskapet bl.a. om hva det innebærer når det ikke er handlet «vesentlige» aksjeposter direkte med AKO-systemet, hvorvidt dette kun gjelder manuelle transaksjoner, og hva som ligger i begrepet «direkte handel».

Vedtak: **Representantskapet tar hovedstyrets oppfølging av arbeidsavtalen for daglig leder NBIM til etterretning og imøteser tilsvarende årlig orientering om gjennomførte kontrolltiltak fra hovedstyret så lenge arbeidsavtalen løper. Representantskapet ba tilsynssekretariatet følge opp med banken for å få klargjort enkelte forhold.**

22/2022 **Budsjettstatus 2021 for Norges Bank**

Saksdokument: A. Brev fra tilsynssekretariatet 18. februar 2022 om budsjettreportering for Norges Bank 2021
B. Brev fra hovedstyret 11. februar 2022 om budsjettstatus 2021 for Norges Bank

CFO Ørjan Agdesteen holdt en presentasjon, og svarte på spørsmål fra representantskapet bl.a. om merforbruk på skatterådgivning til utenlandsansatte.

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om budsjettstatus 2021 til etterretning og anser rapporteringen til å være i tråd med budsjettreglementet. Representantskapet ber hovedstyret**

fortsatt ha stor oppmerksomhet på kostnadseffektivisering og utnyttelse av stordriftsfordeler.

Representantskapet ber videre om at det framover også blir orientert om oppgraderingsprosjektet på Bankplassen i forbindelse med rapportering på budsjettstatus el.l.

23/2022 Norges Banks årsrapport og regnskap for 2021

- Saksdokument:
- A. Brev fra hovedstyret 11. februar 2022 vedlagt Norges Banks årsrapport og regnskap for 2021
  - B. Revisjonsberetning fra Deloitte datert 9. februar 2022
  - C. Uavhengig attestasjonsuttalelse om ansvarlig forvaltning og klimapåvirkning datert 9. februar 2022
  - D. Oppsummering av revisjonen for 2021

CFO Ørjan Agdesteen holdt en presentasjon, og svarte på spørsmål fra representantskapet bl.a. om periodiseringsfeilen knyttet til prestasjonsbasert lønn sett opp mot regnskapsstandarder.

- Vedtak:
- **Representantskapet tar hovedstyrets årsberetning for 2021 til etterretning.**
  - **Representantskapet tar revisors beretning og uavhengig attestasjonsuttalelse om informasjon om ansvarlig forvaltning og klimapåvirkning til etterretning og godkjenner Norges Banks årsregnskap for 2021.**
  - **I tråd med retningslinjene blir totalresultatet på 23 milliarder kroner overført med 20 milliarder kroner til kursreguleringsfondet og 3 milliarder kroner til overføringsfondet. Fra overføringsfondet overføres en tredjedel – 11,1 milliarder kroner – til statskassen.**

24/2022 Årsrapport om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland i 2021

- Saksdokument:
- A. Brev fra hovedstyret 11. februar vedlagt årsrapport om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland inkludert hovedstyrets vurdering av resultatene
  - B. Revisjonsberetning fra Deloitte datert 9. februar 2022

Deputy CEO Trond Grande innledet, og svarte på spørsmål fra representantskapet bl.a. om hvorfor resultatene for SPU

ble presentert før reviderte regnskapstall og revisjonsberetning forelå.

På forespørsel fra representantskapet innledet Grande også om hvordan politisk risiko som en del av landrisikovurderingen blir tatt hensyn til og hvordan dette påvirker investeringene. Grande svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. NBIMs vurdering av investeringene i Russland og Ukraina.

Vedtak: **Representantskapet tar Norges Banks årsrapport om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland i 2021 inkludert hovedstyrets vurdering av resultatene og revisors beretning til etterretning.**

25/2022 **Ansvarlig forvaltning for Statens pensjonsfond utland 2021**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 11. februar vedlagt rapport om ansvarlig forvaltning for SPU 2021

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om ansvarlig forvaltning for Statens pensjonsfond utland 2021 til orientering.**

26/2022 **Avkastning og risiko i Statens pensjonsfond utland for fjerde kvartal 2021**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. februar 2022 vedlagt rapport om avkastning og risiko i Statens pensjonsfond utland for fjerde kvartal 2021

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om avkastning og risiko for Statens pensjonsfond utland for fjerde kvartal 2021 til etterretning.**

27/2022 **Virksomhetsstyring i NBIM for fjerde kvartal 2021**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. februar 2022 vedlagt rapport om virksomhetsstyring i NBIM for fjerde kvartal 2021. (Norsk oversettelse fra tilsynssekretariatet)

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om virksomhetsstyring i NBIM for fjerde kvartal 2021 til etterretning.**

28/2022 **Etterlevelse og kontroll i NBIM for fjerde kvartal 2021**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. februar 2022 vedlagt rapport om etterlevelse og kontroll i NBIM for fjerde kvartal 2021. (Norsk oversettelse fra tilsynssekretariatet)

Representantskapet stilte bl.a. spørsmål om utfordringer knyttet til rekruttering i NBIM, herunder hvor store problemene er, og om noe har forandret seg siden forrige rapportering.

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om etterlevelse og kontroll i NBIM for fjerde kvartal 2021 til etterretning.**

29/2022 **Finansiell risiko og forvaltning av valutareservene for fjerde kvartal 2021**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. februar 2022 vedlagt rapport om finansiell risiko og forvaltning av valutareservene for fjerde kvartal 2021

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om finansiell risiko og forvaltningen av valutareservene for fjerde kvartal 2021 til etterretning.**

30/2022 **Statsgjeldsforvaltningen – strategi og låneprogram for 2022**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 3. februar 2022 vedlagt strategi og låneprogram for 2022

Vedtak: **Representantskapet tar strategi og låneprogram for statsgjeldsforvaltningene for 2022 til orientering.**

31/2022 **Hovedstyrets evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse knyttet til forvaltningsoppdraget SPU**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 3. februar 2022 vedlagt evaluering av arbeidet knyttet til forvaltningsoppdraget SPU

Sentralbanksjefen svarte på spørsmål fra representantskapet bl.a. om det er noen områder hvor hovedstyret vurderer at kompetansen bør styrkes.

Vedtak: **Representantskapet tar hovedstyrets evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse knyttet til forvaltningsoppdraget SPU til orientering.**

32/2022 **Gjennomgang av forvaltningen i SPU**

Saksdokument: A. Brev fra Norges Bank til Finansdepartementet 1. desember 2021 om gjennomgang av forvaltningen i SPU

B. Brev fra Finansdepartementet til Norges Bank 15. juni 2021

Vedtak: **Representantskapet tar brev fra Norges Bank til Finansdepartementet om gjennomgang av forvaltningen i SPU til orientering.**

33/2022 Arbeid med klimarisiko og erfaringer med klimakriteriet

Saksdokument: Brev fra Norges Bank til Finansdepartementet 19. desember 2021 og 20. desember 2021 om hhv. arbeid med klimarisiko og erfaringer med klimakriteriet

Vedtak: **Representantskapet tar brev fra Norges Bank til Finansdepartementet om hhv. arbeid med klimarisiko og erfaringer med klimakriteriet til orientering.**

34/2022 Virksomhetsrapport for sentralbankvirksomheten (SBV) og Norges Bank Administrasjon (NBA) for andre halvår 2021

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. februar 2022 vedlagt virksomhetsrapport for SBV og NBA for andre halvår 2021

Vedtak: **Representantskapet tar virksomhetsrapport for sentralbanksjefens ansvarsområde for andre halvår 2021 til etterretning.**

35/2022 Virksomhetsrisiko og etterlevelse for SBV og NBA for andre halvår 2021

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. februar 2022 vedlagt rapport om virksomhetsrisiko og etterlevelse for SBV og NBA for andre halvår 2021

Sentralbanksjefen svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. mikrodata og personopplysninger.

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om virksomhetsrisiko og etterlevelse for sentralbanksjefens ansvarsområde for andre halvår 2021 til etterretning.**

36/2022 Vurdering av sentralbanklovens krav om tilstrekkelig egenkapital i Norges Bank

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 11. februar 2022 vedlagt notat med vurdering av sentralbanklovens krav om tilstrekkelig egenkapital

Representantskapet ga uttrykk for at rapporten til Stortinget bør inkludere en omtale av hovedstyrets uttalelse om egenkapitalen i Norges Bank, og ba tilsynssekretariatet følge opp.

Vedtak: **Representantskapet tar hovedstyrets vurdering av sentralbanklovens krav om tilstrekkelig egenkapital til etterretning.**

37/2022 **Fastsettelse av prinsipper for beredskap og håndtering av finansielle kriser i sentralbankvirksomheten**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 11. februar 2022 om fastsettelse av prinsipper for beredskap og håndtering av finansielle kriser med vedlegg

Vedtak: **Representantskapet tar fastsettelsen av prinsipper for beredskap og håndtering av finansielle kriser til orientering.**